

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

UUDELY/1647/2025

Lausunto luonnonsuojelualueen perustamisesta

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) suunnittelee yksityisen luonnonsuojelualueen perustamista Porvoon kaupungissa sijaitsevalle kiinteistölle [REDACTED]. Alue on tarkoitus suojella Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelmassa (METSO).

Rauhoitettavaksi suunniteltu kiinteistö sijaitsee Haikkoon metsäalueella. Kiinteistö on noin 640 metriä pitkä ja 120 metriä leveä metsäalue, jonka suurin piirtein keskikohdalla sijaitsee Haikoträsket. Porvoon kaupunki omistaa kaikki suojeltavaksi suunnitellun alueen naapurikiinteistöt. Haikoträsketin itäpääty sijoittuu kaupungin omistamalle alueelle.

Haikkoon metsäalue on lähiasukkaiden ja koko kaupunkitaajaman ja myös Haikkoon kartanon hotellivieraiden ahkerassa käytössä oleva lähivirkistys- ja ulkoilualue. Haikkoon metsäaluetta käytetään myös suunnistusalueena. Tolkkien koulut käyttävä metsäaluetta myös koulusuunnistukseen. Metsäalueella on erittäin tiheä polkuverkosto. Suojeltavaksi esitetty kiinteistö sijaitsee melko keskellä Haikkoon metsäaluetta, ja kiinteistön aluetta halkovat ristiin rastiin polut. Kiinteistön pohjoisosan poikki kulkee ympäri vuoden ylläpidetty valaistu ulkoilureitti (Hamarin reitti). Ulkoilu on jo kauan aikaa sitten ylittänyt suojeltavaksi esitetyllä kiinteistöllä jokaisenoikeudella tapahtuvan metsässä liikkumisen. Runsas virkistyskäyttö on alkanut kuluttaa alueen luontoarvoja. Porvoon kaupunki on neuvotellut alueen ostamisesta, mutta tuloksetta.

Porvoon keskeisten alueiden osayleiskaavassa kiinteistön alue on merkitty pääosin lähivirkistysalueeksi, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (VL-2) ja Haikoträsket lähiympäristöineen luonnonsuojelualueeksi (SL). Kiinteistön kaakkoiskulmassa on pienehkö alue osoitettu myös pientalovaltaiseksi asuinalueeksi (AP), ja se on osa laajempaa pientaloaluevarausta. Kiinteistön alueen poikki Haikoträsketin pohjoispuolelta on osayleiskaavassa osoitettu ohjeellinen ulkoilureitti, jonka alkaa Porvoonjoen rannan tuntumasta Kokkonniemestä ja jatkuu aina Mustijoen suulla olevaan Koukuddenin alueelle.

Parhaillaan osayleiskaavaa uudistetaan. Päivitetyssä luontoselvityksessä on Haikoträsketin vesialue ja sitä ympäröivät lähialueet todettu seudullisesti arvokkaiksi ja maankäyttösuosituksena on luonnonsuojelualue (SL). Muilta osin on Haikkoon metsäalue todettu paikallisesti arvokkaaksi metsäalueeksi, ja maankäyttösuosituksena on lähivirkistysalue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (VL-2). Suojeltavaksi suunniteltu kiinteistö on osa laajempaa paikallisesti

arvokasta metsäaluetta. Luontoselvityksen paikallisesti arvokas alue ei kuitenkaan ulotu kiinteistön eteläpäässä aivan koko kiinteistön alueelle. Osayleiskaavatyössä on myös tunnistettu, että Haikkoon metsäalueelle tarvittaisiin mm. Haikoträsketin eteläpuolelta itä-länsisuuntainen uusi ulkoilureitti, joka parantaisi nykyisen ja tulevan asutuksen virkistysyhteyksiä olemassa olevalle ulkoilureitille.

Kiinteistön alueella ei ole asemakaavaa. Haikkoonranta I, Haikkoonranta II ja Haikkoonlammen asemakaavat rajoittuvat suojeltavaksi suunniteltuun suojelualueeseen. Haikkoonranta II asemakaavassa on varauduttu siihen, että osayleiskaavan mukaiselle suojeltavaksi esitetylle kiinteistölle ulottuva AP-alue voitaisiin toteuttaa. Lisäksi Haikkoonranta I ja Haikkoonranta II asemakaavoissa on varauduttu siihen, että ulkoilureitti asemakaavan lähivirkistysalueella jatkuisi suojeltavaksi suunnitellun kiinteistön puolelle.

Haikkoonranta II asemakaava-alueella on mahdollista rakentaa asuintalo lähimmillään vain noin 6 metrin päähän suojeltavaksi suunnitellun kiinteistön rajasta. Menettely, jossa vaarallisten puiden kaataminen on mahdollista vain ELY-keskuksen suostumuksella, on Haikkoonranta II asutuksen turvallisuuden osalta kankea ja paljon aikaa vievä menettely eikä sovellu myrskyjen aiheuttamien vaarallisten puiden nopeaan poistamiseen.

Virkistyspaineet metsäalueella eivät tulevaisuudessa vähene, sillä Haikkoon metsäalueen ympäristössä asukasmäärä kasvaa, jo asemakaavoitetuilla alueilla sekä suunnitteilla olevilla alueilla (esimerkiksi Edelfeltinrannan ja Länsi-Mensaksen alueilla).

Porvoon kaupunki katsoo, että suojeltavaksi suunnitellulla alueella nykyisenkaltainen virkistysmetsäkäyttö tulee turvata.

Olemassa oleva Porvoon asukkaiden kannalta keskeinen ulkoilureitti tulee rajata pois suojelualueesta virkistyskäyttäjien turvallisuuden takaamiseksi sekä ulkoilureitin joustavan hoidon turvaamiseksi. Menettely, jossa vaarallisten puiden kaataminen on mahdollista vain ELY-keskuksen suostumuksella, on osoittautunut kankeaksi ja paljon aikaa vieväksi menettelyksi, eikä sovellu esim. myrskyjen aiheuttamien vaarallisten puiden nopeaan poistamiseen. Valtion organisaatiouudistuksen myötä edellä mainittu ELY-keskukselle kuuluva suostumuksen antaminen kuuluu valtakunnallisen Lupa- ja valvontaviraston tehtäviin. Kuntanäkökulmasta valtion organisaatiomuutos ei tee asiaa yhtään joustavammaksi. Porvoon kaupunki katsoo, että ulkoilureitin hoidon ja turvallisuuden takaamiseksi suojelualueesta tulee rajata ulkoilureittialue pois siten, että alue ulottuu ulkoilureitin keskilinjasta 10 metriä reitin molemmin puolin.

Suojelualueella tulee sallia nykyisenkaltainen ulkoilu- ja virkistyskäyttö mukaan lukien kuntosuunnistukset, suunnistusharjoitukset ja suunnistuskoulut.

Osayleiskaavassa osoitetun Haikoträsketin SL-alueen eteläpuoliselle lähivirkistysalueelle tarvitaan itä-länsisuuntainen ulkoilureitti suojelluksi

suunnitellun kiinteistön poikki noin Helenantien ja Koddervikeninrinteen väliselle alueelle. Ulkoilureitti keskittäisi alueella liikkumista rakennetulle ulkoilureitille, ja vähentäisi näin luonnon kulumista muualla. Jotta ulkoilureitti voitaisiin suunnitella ja toteuttaa, tulisi osayleiskaavassa osoitetut SL-alueen eteläpuolinen osa kiinteistöstä jättää kokonaan suojelun ulkopuolella tässä vaiheessa.

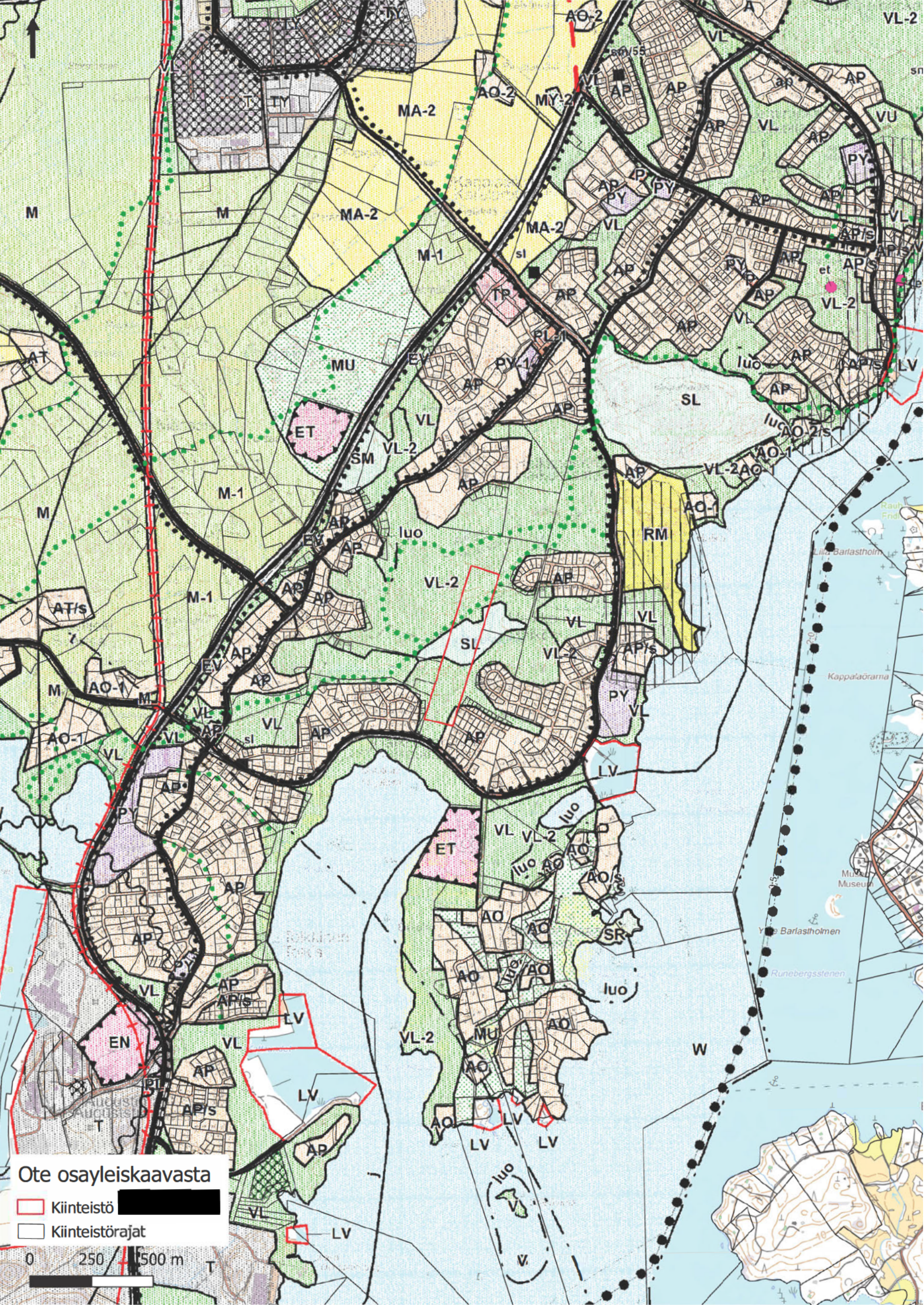
Jos ELY-keskus ei näe tätä mahdolliseksi, niin vaihtoehtoisesti suojelumääräyksiin tulee ottaa määräys, että suojelualueen poikki saa toteuttaa uuden noin 2-3 metrin levyisen ulkoilureitin Haikoträsketin eteläpuoliselle alueelle tarkemman suunnitelman perusteella ja että ulkoilureitin joustavan hoidon vaatima alue on 10 metriä ulkoilureitin keskilinjasta mitattuna.

Muilta osin ei Porvoon kaupungilla ole huomauttamista.

Porvoon kaupunki

Liitteet:

Ote osayleiskaavasta
 Ote ajantasa-asemakaavasta
 Suunnistuskartta, johon on rajattu suojeltavaksi esitetty kiinteistö.
 Ote luontoselvityksestä

Ote osayleiskaavasta

Kiinteistö

Kiinteistörajat

0 250 500 m

Naikkoo

1:7500 / 5m

Copyright
PORVOON KAUPUNKI

 Kiinteistö
 Kiinteistörajat

